



# Έθιμα Πρωτοχρονιάς

Πάει ο παλιός  
ο χρόνος...

Δημόσιο και Κοινοτικό  
Νηπιαγωγείο Έμπας  
Σχολική Χρονιά 2020 – 2021

# Πάει ο παλιός ο χρόνος, ας γιορτάσουμε παιδιά...



«Γέρε χρόνε φύγε τώρα, πάει η δική σου η σειρά, ήρθε ο νέος με τα δώρα, με τραγούδια, με χαρά».

Η Πρωτοχρονιά είναι η πρώτη μέρα του νέου έτους, η αρχή για μία νέα ζωή. Οι άνθρωποι αποχαιρετούν τον παλιό χρόνο, ο οποίος φεύγει παίρνοντας μαζί του όλα τα κακά που είχε και περιμένουν να έρθει ο νέος με τα δώρα του.

Ο καινούριος χρόνος έρχεται γεμάτος όνειρα, ελπίδα και υποσχέσεις.

Οι άνθρωποι τον καλωσορίζουν με πυροτεχνήματα, γιορτάζοντας και ελπίζοντας σε μία καλύτερη και πιο ευτυχισμένη χρονιά.







## Χρόνια πριν στο χωριό....

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς στην Κύπρο έφτιαχναν ένα ψωμί που ονόμαζαν «Βασίλης». Μέσα στο ψωμί αυτό τοποθετούσαν ένα νόμισμα. Έβαζαν μέσα σε μια μεγάλη κούπα κόλλυβα και από πάνω τον «Βασίλη», μ' ένα κερί αναμμένο στο κέντρο του. Δίπλα του στο τραπέζι, τοποθετούσαν ένα μπουκάλι κρασί, ένα ποτήρι, μια χτενιά για τα γένεια του Άη Βασίλη, το πορτοφόλι του νοικοκύρη καθώς και ένα κλαδί ελιάς.



Πίστευαν ότι το βράδυ της παραμονής θα ερχόταν στο σπίτι τους ο Άγιος Βασίλης, θα έτρωγε, θα έπινε και θα ευλογούσε το πορτοφόλι του νοικοκύρη να είναι πάντα γεμάτο. Το κλαδί ελιάς θα έδιωχνε τους καλικάντζαρους και θα έφερνε ειρήνη στο σπίτι. Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς έπαιρναν τα κόλλυβα, που τα θεωρούσαν ευλογημένα και τα σκορπούσαν στα χωράφια για να έχουν μεγάλη σοδειά. Ακόμη, τάζαν με αυτά τα ζώα τους για να ευλογηθούν. Το μεσημέρι στο τραπέζι έκοβαν τον «Βασίλη» και έπαιρναν όλα τα μέλη της οικογένειας από ένα κομμάτι. Αυτός που θα έβρισκε το νόμισμα ήταν ο τυχερός της χρονιάς.





Έξω από την πόρτα του σπιτιού κρέμαζαν κλαδιά ελιάς για το καλό της χρονιάς αλλά και για να διώξουν τους καλικάντζαρους ώστε να μην μπουν στο σπίτι να τους ενοχλήσουν.





# Το παιχνίδι της ελιάς



Το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς όσοι έχουν στα σπίτια τους τζάκι κόβουν φύλλα ελιάς από τα κλαδιά που έχουν κρεμάσει στην πόρτα και τα ρίχνουν μέσα στην φωτιά, ζητώντας από τον Άγιο Βασίλη να τους φανερώσει αν τους αγαπά το πρόσωπο που σκέφτονται. Την ώρα που ρίχνουν το φύλλο λένε το πιο κάτω ποίημα:

**Αϊ Βασίλη, Βασιλιά, δείξε και φανέρωσε αν με αγαπά ο/η ...**

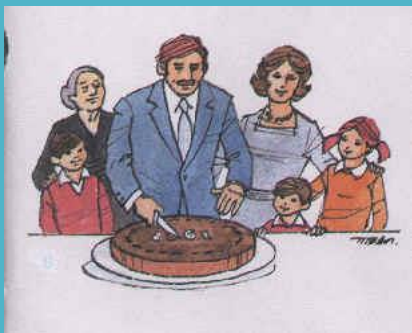
και λενε το όνομα του ατόμου που θέλουν να μάθουν αν τους αγαπά. Αν το φύλλο πεταχτεί και καεί με θόρυβο, τότε σημαίνει ότι το άτομο που ευχήθηκαν τους αγαπά.





Σήμερα...

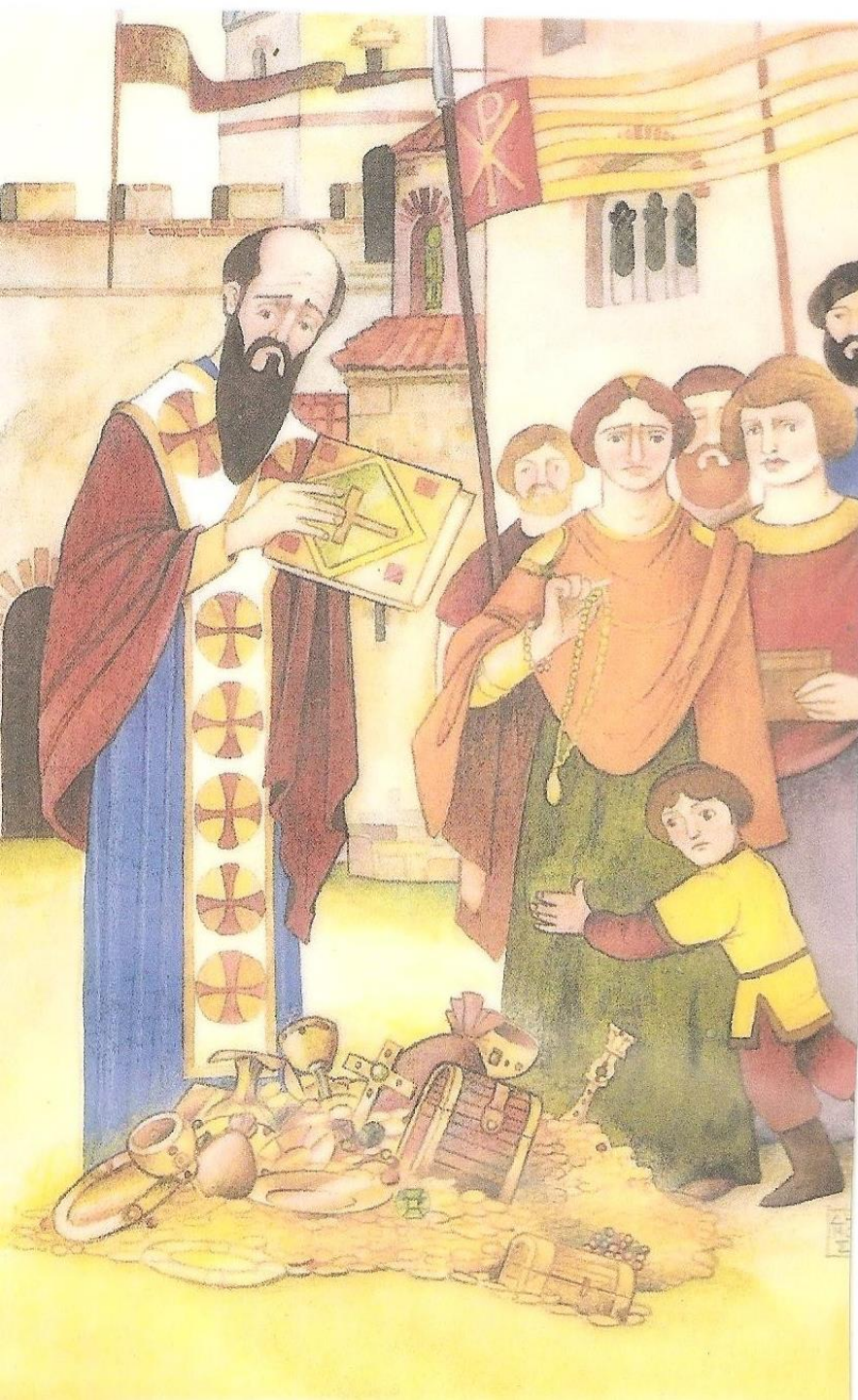
Σήμερα οι νοικοκυρές φτιάχνουν τη βασιλόπιτα μέσα στην οποία βάζουν το τυχερό φλουρί. Την κόβουν μόλις μπει η καινούρια χρονιά. Αυτός που θα βρει το φλουρί θα είναι ο τυχερός της χρονιάς!

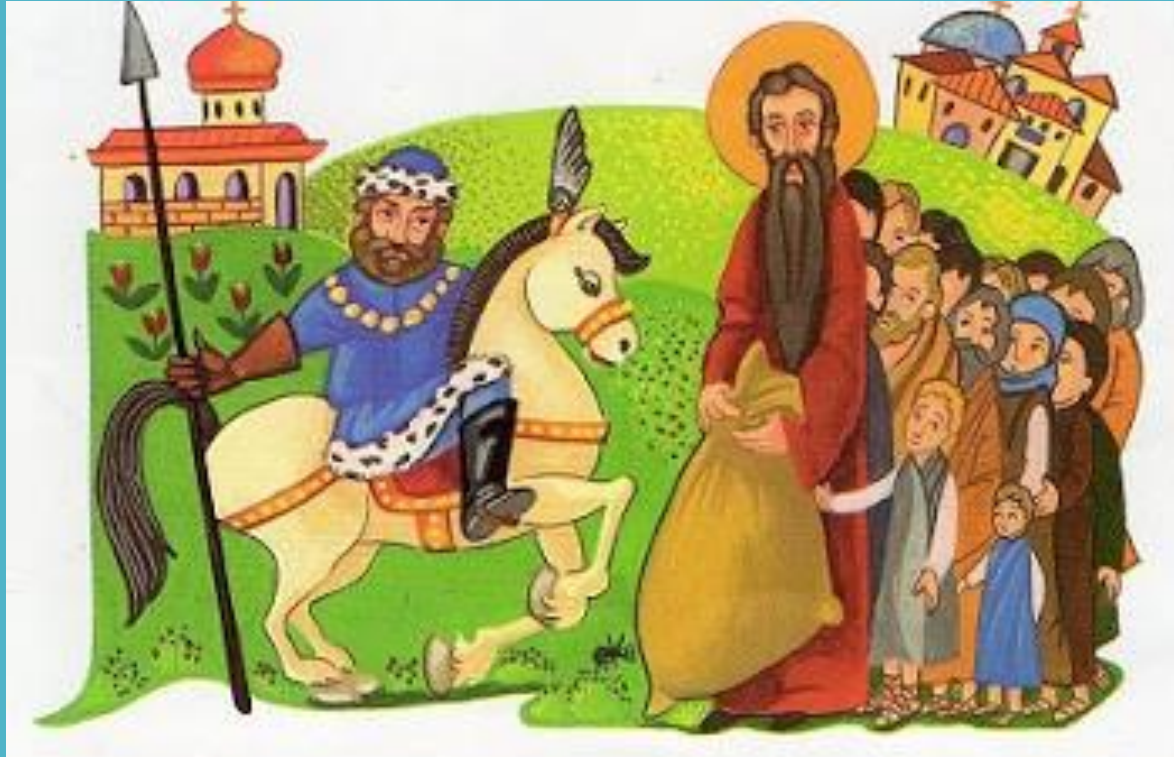




## Γιατί φτιάχνουμε βασιλόπιτα; Ας γνωρίσουμε την ιστορία της!

Η ιστορία ξεκινά πριν εκατοντάδες χρόνια, όταν ο Μέγα Βασίλειος ήταν δεσπότης της Καισαρείας. Ζούσε αρμονικά με τους συνανθρώπους του, με αγάπη, κατανόηση και αλληλοβοήθεια. Ο έπαρχος όμως της Καισαρείας που τον έλεγαν Μόδεστο, ζήτησε από το λαό πολύ μεγάλους φόρους. Μια μέρα ζήτησε να μαζέψουν όλα τα πολύτιμα αντικείμενα τους και να του τα προσφέρουν, αλλιώς θα λεηλατούσε την Καισαρεία. Ο Μέγα Βασίλειος προσευχόταν όλη τη νύχτα στο Θεό να σώσει την πόλη. Οι κάτοικοι μάζεψαν από τα σπίτια τους ότι χρυσαφικά είχαν και τα πήραν στον δεσπότη.





Όταν ξημέρωσε, ο Μέγα Βασίλειος πήγε στον Μόδεστο για να του τα δώσει. Τον μάλωσε αυστηρά και του είπε ότι ήταν πολύ άδικος με τους κατοίκους, οι οποίοι ήταν φτωχοί. Ο Μόδεστος τότε ντράπηκε πολύ και δεν ήθελε πια το σακούλι με τα χρυσαφικά. Όταν γύρισε πίσω στην Καισαρεία, ο Μέγας Βασίλειος ήθελε να δώσει πίσω στο λαό τα χρυσαφικά του, όμως κανείς δεν ήθελε να τα πάρει.





Ο Μέγας Βασίλειος τότε ζύμωσε μικρά ψωμάκια και μέσα σε κάθε ένα έβαλε και ένα χρυσαφικό. Όταν αυτά ετοιμάστηκαν, τα μοίρασε την Κυριακή σαν ευλογία στους κατοίκους της πόλης. Όταν κάθε οικογένεια έκοβε το ψωμάκι της, έβρισκε μέσα τα χρυσαφικά που είχε η ίδια δώσει! Ήταν λοιπόν ένα ξεχωριστό ψωμάκι που έφερνε χαρά και ευλογία μαζί. Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα, την πρώτη μέρα του χρόνου.



## Ο Άη Βασίλης Της Δύσης:

Ο γενναιόδωρος άντρας που ζει στο Βόρειο Πόλο, με την κόκκινη στολή και τα άσπρα γένια! Ταξιδεύει στον ουρανό με το έλκηθρο του, το οποίο σέρνουν οι ιπτάμενοι τάρανδοι και μοιράζει δώρα στα παιδιά όλου του κόσμου μέσα σε μία νύχτα!



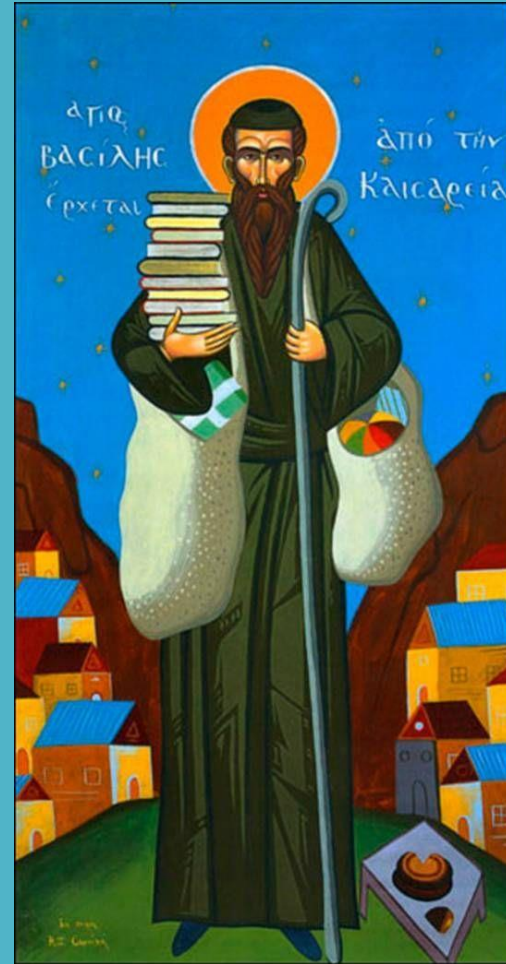


# Και τώρα η σειρά σου!

Ο Άη Βασίλης της Δύσης

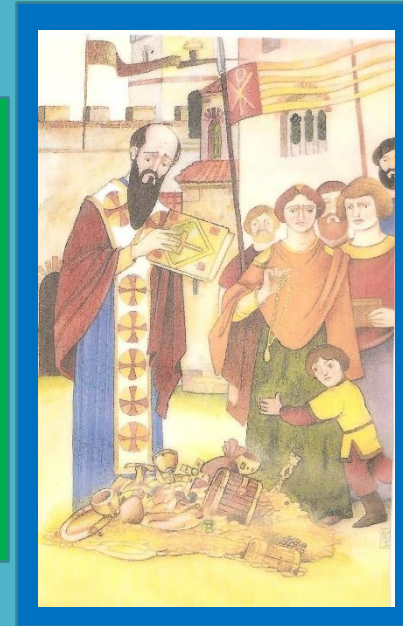
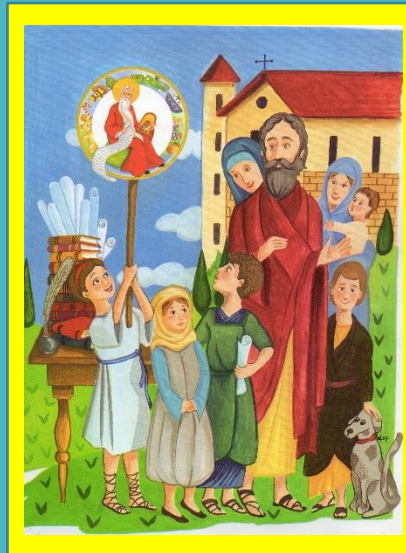


Ο Μέγας Βασίλειος της ορθοδοξίας



- Παρατήρησε και περιέγραψε τον Άη Βασίλη της Δύσης
- Παρατήρησε και περιέγραψε τον Μέγα Βασίλειο της ορθοδοξίας
- Σύγκρινε τον Άη Βασίλη με τον Μέγα Βασίλειο. Σε τι μοιάζουν; Σε τι διαφέρουν;

Βάλε τις εικόνες στη σωστή σειρά και  
διηγήσου την ιστορία της βασιλόπιτας!









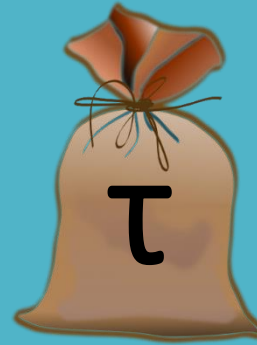
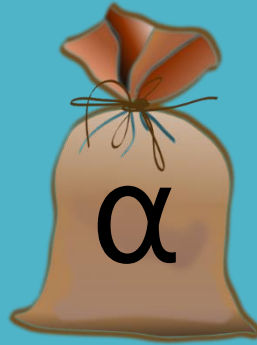
**Βρες τουλάχιστον 7 διαφορές!**  
(Σύνολο διαφορών: 15)





Βρες τις 10 διαφορές!

Γίνε βοηθός του Άη Βασίλη! Βάλε σε  
κάθε σακούλα τα παιχνίδια που ξεκινούν  
από το γράμμα πάνω σε αυτή!



αρκουδάκι



κούκλα



αυτοκίνητο



τρενάκι



καρότσι



αλογάκι



ελεφαντάκι



# Φτιάξε μία πρωτοχρονιάτικη ιστορία!



Διάλεξε από τη σακούλα τρία ή περισσότερα υλικά, βάλε λίγη φαντασία και φτιάξε τη δική σου ιστορία! Στη συνέχεια ζωγράφισε την ιστορία σου! 5 βασικά στοιχεία που πρέπει να έχει η ιστορία σου:



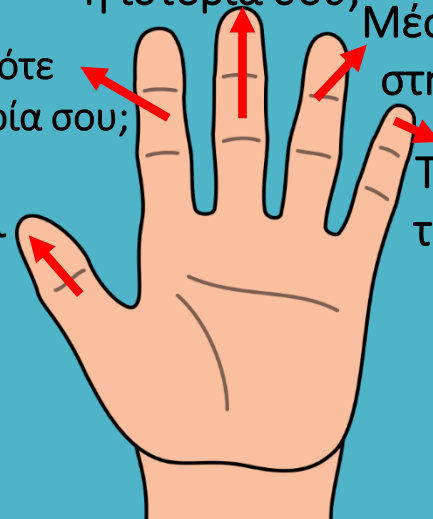
Αρχή: Πώς αρχίζει η ιστορία σου;

Πού και πότε γίνεται η ιστορία σου;

Ποιος είναι ο ήρωας;

Μέση: Τι γίνεται στη συνέχεια;

Τέλος: Πώς τελειώνει η ιστορία;



# Ώρα για παζλ! Πάτησε στους ακόλουθους συνδέσμους για να φτιάξεις τα παζλ!

[My Puzzles - pasxa - Picture2 \(jigsawplanet.com\)](#) Άη Βασίλης

[My Puzzles - pasxa - Santa \(jigsawplanet.com\)](#) Άη Βασίλης

[My Puzzles - pasxa - Mega Vasileios \(jigsawplanet.com\)](#) Μέγας Βασίλειος

[My Puzzles - pasxa - Old year \(jigsawplanet.com\)](#) Πάει ο παλιός ο χρόνος..

[My Puzzles - pasxa - Tzaki \(jigsawplanet.com\)](#) Το έθιμο της ελιάς



## Άκουσε τα κάλαντα της πρωτοχρονιάς πατώντας εδώ:

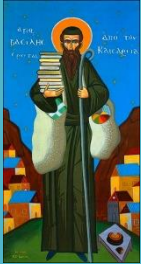
[ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ – YouTube](#)



Αρχιμηνιά κ  
αρχιχρονιά, ψηλή μου  
δεντρολιβανιά  
κ αρχή, κ αρχή  
καλός μας χρόνος!



Ποια από τα πιο κάτω ταιριάζουν στα Χριστούγεννα και ποια στην Πρωτοχρονιά; Ένωσε το καθένα με τη σωστή γιορτή, με το δάκτυλο σου!



Χριστούγεννα



Πρωτοχρονιά

